

Oponentský posudek k bakalářské práci

Název práce: **Analýza interaktivních prvků ve virtuálních výstavách z pohledu uživatele**

Hodnocení práce: výborně (1)

Vedoucí práce: Mgr. Nina Wančová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D.

Řešitelka práce: Anna Doušová

Text posudku

Překládaná práce se zabývá virtuálními výstavami, podstatným tématem, jež v posledním roce v oblasti prezentace kulturního dědictví ještě získalo na své důležitosti. Název práce „Analýza interaktivních prvků ve virtuálních výstavách z pohledu uživatele“ zdůrazňuje perspektivu uživatele a míru interaktivity expozic vytvořených v digitálním prostředí. V teoretické části se práce zaměřuje na definici základních pojmů a fenoménů, z nichž virtuální výstavy vycházejí a jsou utvářeny. S takto definovaným polem se pak Anna Doušová pouští do analytické práce. Nejprve podrobně analyzuje dva vybrané výstavní projekty – *Where is Poland?* a *Zapomenutá válka*. Jádrem výzkumu pak spočívá ve vyhodnocení dotazníkového šetření, v němž Doušová nashromáždila zkušenosti a hodnocení návštěvníků zmiňovaných virtuálních expozic.

Na práci oceňuji především její přínos, a to jak pro prostředí akademické reflexe, tak pro praxi vytváření virtuálních výstav. V tomto směru práce skutečně drží prst na tepu doby a přináší důležité postřehy pro aktuální debatu. V následujících letech v prostředí českých muzeí a muzeologie očekávám diskuzi o tom, jestli virtuální výstavy byly jen krátkou epizodou v období nuceného zavření muzeí nebo zda je možné na tuto zkušenost navázat a výhody prezentace kulturního dědictví v digitálním prostředí uplatňovat i v dalších projektech. Práce jako je tato mohou v diskuzi sehrát podstatnou úlohu.

Bakalářská práce je vypracována pečlivě a její cíle jsou naplněny. Přesto v následujících řádcích vznesu několik otázek a kritických komentářů, které však chápu jako součást akademické diskuze, která může výzkum ještě dále rozvíjet. Anna Doušová v teoretické části hojně využívá sekundární literaturu. Myslím, že by práci pomohlo soudržnější provázání převzatých tezí a silnější autorský a interpretační vklad. Je správně, že si Doušová pro definici pojmů zvolila ověřené autority. Na druhou stranu předmět jejího bádání je možné dále rozvíjet i na teoretické úrovni. V tomto směru by si hlubší teoretické rozpracování zasloužila právě návštěvnická perspektiva, která je i vyznačena v názvu. Kdo je vlastně návštěvník virtuální výstavy – do jakého prostoru vstupuje? Jde jen o digitalizaci klasické návštěvní zkušenosti z výstavních institucí nebo zde vzniká zcela nový druh návštěvníka? Zajímavá diskuze by se dala vést nad virtuálními prohlídkami, se kterými se autorka stručně vyrovnává na straně 20. Skutečně je hranice mezi virtuální výstavou a virtuální prohlídkou tak ostrá? Přestože Doušová správně teoretické teze dokládá konkrétními příklady projektů (např. typy virtuálních výstav), uvažoval bych v některých částech o silnější konfrontaci s praxí. Například k existenci na str. 18 definovaných rolí jsem v české praxi skeptický. Čistě formálně bych při citování některých převzatých tezí ocenil konkrétní stránkové odkazy.

Analytickou práci Doušová rozdělila na svou vlastní obsahovou analýzu výstavních projektů a na interpretaci dotazníkového šetření. Autorka postupuje systematicky a přináší zajímavé postřehy. Myslím si, že by závěry z vlastní analýzy mohla formulovat ještě zřetelněji. Tím by si i lépe připravila pole pro dotazníkové šetření, kde by mohla své teze ověřovat. Především pečlivě

vytvořené kódování prezentované v kapitole 5. 4. by si zasloužilo silnější závěry. („Lze tedy soudit, že v případě vtahovosti interaktivních prvků ve výstavách je důležitým faktorem osobní preference návštěvníka.“) Dotazníkové šetření bylo ovlivněno pandemickou situací, i tak se ale autorce podařilo získat relativně vysoký počet vyplněných dotazníků. Za problematický považuji výběr respondentů, který se dá považovat za náhodný, respektive částečně modelovaný zájmem o problematiku (vyplnění dotazníku zabralo dost času a někteří respondenti se k dotazníku dostali přes zájmovou skupinu na Facebooku). V tomto směru chápu dotazníkové šetření spíše za experimentální, což je ale v souladu s bakalářskou prací. Co naopak oceňuji je struktura dotazníku, která může být velmi inspirativní pro další bádání, ale i pro získávání vazby na expozice v praxi. Opět se mi zdá, že by závěry a interpretace dotazníku mohly být silnější a dotknout se obecnějších trendů. Interpretace dat je ale přiměřená rozsahu bakalářské práce.

Jazykově je práce vypracována korektně s několika chybami nebo překlepy. Při dalším psaní by autorka mohla více pracovat s jazykem a stylem, to se týká především teoretické části (viz výše), případně vlastní analýzy expozic.

Přes veškeré výše zmíněné výhrady práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a dle průběhu diskuze ji navrhuji hodnotit výborně.

Pro diskuzi při obhajobě navrhuji tyto otázky:

Jak autorka vybírala výstavy pro analýzu? V práci zmiňuje jen základní kritéria. Byly některé výstavy, které zvažovala zařadit, a nakonec se pro ně nerozhodla? Z jakého důvodu?

Pokud bychom nebrali v potaz aktuální pandemickou situaci, neuvažovala studentka o porovnání zkušeností z klasické a virtuální výstavy? Nevynikly by až z takového srovnání přínosy a negativa návštěvnického prožitku a zkušenosti z virtuální expozice? Neuvažuje studentka o dalším pokračování výzkumu v tomto směru?

V Praze dne 4. 6. 2021

Čeněk Pýcha

Hodnotící tabulka

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné bodové hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Práce je metodologicky dobře zakotvená a zpracovaná, rezervy nacházím v interpretační rovině.</i>	0-40 bodů 34
přínos	<i>Práce je přínosná pro další výzkum a naznačuje možnosti dalšího rozvoje.</i>	0-20 bodů 18
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>Studentka využívá přiměřené domácí i zahraniční zdroje, u některých převzatých tezích by měla odkazovat přímo na stránkový rozsah.</i>	0-20 bodů 17
slohové zpracování	<i>Teoretická část textu by měla být silněji provázána, měl by být zdůrazněn autorský vklad.</i>	0-15 bodů 11
gramatika textu	<i>Několik překlepů nebo chyb.</i>	0-5 bodů 4
CELKEM		max. 100 bodů 84

Hodnocení bc. prací

Bodový zisk za práci	Hodnocení
0-50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51-60 bodů	Dobře (3)
61-80 bodů	Velmi dobře (2)
81-100 bodů	Výborně (1)